Mikael Odenberg: Tal på Måndagsrörelsen för Ukraina

Talare
Mikael Odenberg
Politiker

Datum
14 april 2014

Plats
Stockholm

Situationen i Ukraina fortsätter att förvärras. Vi står idag på randen till ett krig eller ett inbördeskrig i Europa. För det bär den Ryska federationen och dess president Vladimir Putin det fulla ansvaret.

Parallellen är påtaglig med de händelser som utspelades i Europa för drygt 75 år sedan. Då uppviglade Tredje Riket och Adolf Hitler de tyska minoriteterna i Böhmen och Mähren. Den tjeckoslovakiska regeringen hotades för sin påstått dåliga behandling av minoriteterna. Tyskland förklarade sig ha rätt att skydda sudettyskarna i Tjeckoslovakien. De tyska minoriteterna begärde initialt ökat självstyre, ökat oberoende från centralregeringen i Prag och närmare förbindelser med Tredje Riket.

Med Münchenavtalet tvingades Tjeckoslovakien att avstå de sudettyska områdena till Tyskland och den brittiske premiärministern Neville Chamberlain utropade sitt naiva ”fred i vår tid”. Ett halvår senare ockuperade Tyskland återstoden av Tjeckoslovakien och efter ytterligare ett halvår utbröt det andra världskriget.

För några få månader sedan fanns det inte någon seriös bedömare som ens drömde om ett scenario där Krim-halvön skulle brytas loss från Ukraina och införlivas med Ryssland. Likafullt skedde det. Inte ens då var det många bedömare som trodde att Ryssland på allvar skulle gå vidare och hota också östra Ukraina.

Men nu sker det. Stora truppstyrkor, 40 000 – 50 000 man, står beredda på den ryska sidan om gränsen. Det sker en massiv infiltration i östra Ukraina. Upplopp och ockupationer av statliga byggnader orkestreras i flera städer. Provokationer som i slutändan ska motivera ett ryskt militärt ingripande kan inte uteslutas. Och det ukrainska presidentvalet i maj kan omintetgöras.

Låt oss inte ha några illusioner! Vladimir Putin är beredd att gå precis så långt som omvärlden tillåter honom att gå. Passivitet eller undfallenhet från Europa och USA kommer inte att leda till ”fred i vår tid”.

Det finns inte någon militär lösning på dagens situation. Primärt är det heller inte rysk militär styrka som Vladimir Putin utnyttjar, utan omvärldens politiska svaghet.

Därför är det nödvändigt att Europa och USA inte svävar på målet. Det måste vara kristallklart att de ryska brotten mot internationell rätt aldrig kan tolereras. Det måste vara kristallklart att folken i Ukraina och övriga länder i Rysslands ”nära utland” har rätten att bestämma över sin framtid utan någon rysk inblandning.

Därför är det fel när Carl Bildt uttalar tveksamhet om nyttan av ekonomiska sanktioner. Priset för det ryska agerandet måste göras så högt att Vladimir Putin tvingas backa och lägga om kursen.

Det förutsätter ett EU som talar med en röst. Det förutsätter ett EU som är berett att sätta kraft bakom orden genom sanktioner som biter. Det förutsätter ett EU som målmedvetet minskar det europeiska energiberoendet av Ryssland. Bara ett kraftfullt och enat europeiskt agerande kan skydda Ukraina och i förlängningen länder som t.ex. Estland, Lettland och Moldavien.

Källa
Manuskript hämtat från mandagsrorelsen.wordpress.com (2026-09-20)

Taggar
Fredsrörelsen, Kriget i Ukraina

URI
https://www.svenskatal.se/tale/mikael-odenberg-tal-pa-mandagsrorelsen-for-ukraina